

IZLOŽBA Arheološki nalazi iz Kranja u Muzeju grada Zagreba

Zlatom su se kitile Alemanke

DOROTEA JENDRIĆ

Muzej grada Zagreba povezan je s Gorenjskim muzejom u Kranju ne samo dobrom kolegijalnom suradnjom dviju ustanova, koje pokazuju svoju povijest, znamenite ljude i važne događaje, već je dva muzeja spojio i jedan suvremeni arhitekt Željko Kovačić, koji je uredio stalni postav Muzeja grada Zagreba, uredio je i arheološku zbirku Gorenjskog muzeja u Kranju.

Zlatno doba Karnija

Dio sjajnih novih arheoloških nalaza na izložbi "Zlatno doba Karnija" može se pogledati od sinoć u Muzeju grada Zagreba u Opatičkoj 20, a sve je vitrine i postav komorne izložbe ponovno uredio arhitekt Kovačić. Zagrebačkoj publi-

ci prvi put se pokazuju vrlo bogati nalazi koji se čuvaju u Gorenjskom muzeju, a iskopani su u centru Kranja, na brežuljku groblja u Lajhu tik iznad utoka rijeke Kokre u Savu. Prije četiri godine ondje su arheolozi otkrili trinaest grobova. Najprestižniji nalaz bio je grob žene sa zlatnim prstenom, srebrnom pozlaćenom narukvicom i pozlaćenim kopčama za odjeću, ogrlicom od jantarnih perli, te željeznim nožem. Preko sadržaja najbogatijega groba otkrilo se kakvu su nošnju nosile, čime su se kitile žene alemanskog plemena u 6. i početkom 7. stoljeća. Alemanski su germansko pleme koje je živjelo između

Arheološku važnost grobišta na Lajhu u Kranju prvi je prepoznao zagrebački arheolog dr. Zdenko Vinski, stručnjak za razdoblje seoba naroda

Visle i Labe u području istočnih dijelova današnje Njemačke i Poljske. Do Karnija su dospjeli u seobi zajedno s ostalim barbarским plemenima.

Ostrogoti i Langobardi

Nalazište je poznato stotinu godina kad je otkriveno prvih tristotinjak grobova koji su pokazali da je riječ o germanskom groblju. Pronađeni su grobovi Ostrogota i Langobarda koji su se kasnije odselili, jer je Karnij bio poput predstraža Italije tijekom ranokršćanskog razdoblja. Za nas je značajno da je dio ranokršćanskih grobova, a njih oko sedamsto iskopanih prvi je prepoznao zagrebački arheolog

dr. Zdenko Vinski, stručnjak za razdoblje seoba naroda. On je ondje radio nakon II. svjetskoga rata – objašnjava arheolog Želimir Škoberne, koordinator izložbe. Za razliku od skromnijih grobova kršćanskoga pučanstva, ovi grobovi, koji su pripadali elitnoj skupini Alemana, bogati su nalazima nakita, ali i naoružanja ratnika. Svi su nalazi posebno značajni u kontekstu europskih alemanskih skupina. – Novi nalazi itekako su značajni za arheološku zbirku Gorenjskoga muzeja u Kranju, budući da se oni stariji čuvaju u Ljubljani i Beču – rekla je Verena Perko, autorica izložbe iz Gorenjskoga muzeja Kranja. Izložba se može pogledati do 2. studenoga utorkom, srijedom i petkom od 10 do 18 sati, četvrtkom od 10 do 22, te vikendom od 10 do 14 sati.

1 Pogled na vitrinu koja pokazuje način pokapanja u Lajhu. Umrli su pokopani u svečanoj odjeći. Bogatije žene imale su nakit i torbicu s priborom, vojnici su pokopani s oružjem, a obrtnici s alatom, ovisno o zanatu koji su prakticirali tijekom života u Kranju

2 Zlatni i srebrni nakit, ogrlice od jantarnih perli i pozlaćene kopče za odjeću dio su bogatih nalaza

3 Gosti, autori izložbe iz Gorenjskoga muzeja Kranja uz arhitekta Željka Kovačića (na slici desno)